

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH W PRZEDSZKOLU W WIERZCHOWISKU

CEL PROCEDURY - Przeciwdziałanie wszelkim aktom krzywdzenia dzieci.

Standardy ochrony dzieci to zbiór zasad, których przyjęcie sprawia, że Przedszkole jest bezpieczne dla dzieci – jego pracownicy potrafią zidentyfikować sytuacje stwarzające ryzyko krzywdzenia dziecka oraz podjąć działania profilaktyczne oraz interwencyjne.

PREAMBUŁA

Przyjęcie standardów przez Przedszkole w Wierzchowisku daje bowiem gwarancję, że instytucja dba o to, by nie narażać małych dzieci na ryzyko krzywdzenia, oraz że wprowadziła procedury, które pozwalają odpowiednio zareagować w przypadku obaw o dobro dziecka...

Standardy ochrony małych dzieci zostały opracowane na podstawie Ustawy z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606).

Rozdział I

Objaśnienie terminów

§ 1

1. Pracownikiem przedszkola jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub innych umów, a także wolontariusz, stażysta, osoba z zewnątrz prowadząca zajęcia z dziećmi.
2. Małym dzieckiem jest każde dziecko uczęszczające do przedszkola. W ten sposób w tym dokumencie określane są też dzieci z niepełnosprawnościami.
3. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.

4. Zgoda rodzica dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. W sytuacji, gdy dziecko nie jest wychowywane w tzw. rodzinie pełnej, a oboje rodzice posiadają pełne prawa rodzicielskie, wskazana jest zgoda obojga rodziców. W przypadku ograniczenia władzy rodzicielskiej jednego z rodziców, zgody udziela rodzic posiadający władzę rodzicielską w pełnym zakresie. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy spornej przez sąd. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
5. Krzywdzenie dziecka to każde zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny dziecka (definicja WHO). Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika przedszkola, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie. Nowelizacja ustawy z **dnia 22 czerwca 2023 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie** uznaje, że małoletniego należy traktować jako osobę doznającą przemocy domowej w sytuacji, gdy był on świadkiem takiej przemocy.
6. Przemoc fizyczna to wszelkie celowe, intencjonalne działania wobec dziecka powodujące urazy na jego ciele np.: bicie, szarpanie, popychanie, itp.
7. Przemoc emocjonalna to intencjonalne, nie zawierające aktów przemocy fizycznej zachowania dorosłych wobec dzieci, które powodują znaczące obniżenie możliwości prawidłowego rozwoju dziecka np.: wyzwiska, groźby, szantaż, straszenie, emocjonalne odrzucenie, nadmierne wymagania nieadekwatne do wieku i możliwości dziecka, niszczenie ważnych dla niego rzeczy lub krzywdzenie jego zwierząt, nieposzanowanie granic prywatności, itp.
8. Zaniedbywanie to niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka zarówno fizycznych, takich jak: właściwe odżywianie, ubieranie, ochrona zdrowia, edukacja, jak i psychicznych takich jak: poczucie bezpieczeństwa, szacunku, doświadczania miłości i troski.
9. Wykorzystanie seksualne to każde zachowanie osoby starszej i silniejszej, które prowadzi do jej seksualnego podniecenia i zaspokojenia kosztem dziecka np.: ekshibicjonizm,

uwodzenie, świadome czynienie dziecka świadkiem aktów płciowych, zachęcanie do rozbierania się i do oglądania pornografii, dotykanie miejsc intymnych lub inny niestosowny dotyk, zachęcanie do dotykania sprawcy, różne formy stosunku seksualnego, itp.

10. Pod pojęciem cyberprzemocy należy rozumieć przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

11. Osoba odpowiedzialna za Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem to wyznaczony przez Dyrektora szkoły pracownik sprawujący nadzór nad realizacją Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w przedszkolu.

12. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

Rozdział II

Symptomy krzywdzenia dziecka

§ 2

1. Przemoc fizyczna wynikiem której jest odniesienie fizycznych obrażeń:

- a) Rany twarzy oraz głowy;
- b) Siniaki, ślady uderzeń na twarzy, głowie, klatce piersiowej, nogach, pośladkach, plecach, pod pachami, po wewnętrznej stronie ud i ramion;
- c) Otarcia naskórka na plecach, pośladkach, udach, stopach;
- d) Nie typowe ślady oparzeń np. papierosem, żelazkiem, pogrzebaczem, itp.;
- e) Rany na całym ciele w różnych fazach gojenia, zakażenia, infekcje;
- f) Blizny na całym ciele w szczególności na głowie, za uszami, trwałe ubytki włosów;
- g) Stale powtarzające się złamania, zwichnięcia, skręcenia;
- h) Opuchlizny poszczególnych części ciała;
- i) Zasinienia;
- j) Obawa dziecka do rozbierania się na lekcji wychowania fizycznego;
- k) Wrażliwość na dotyk, kulenie się, unikanie;
- l) Widoczna trudność chodzeniu i siadaniu;
- ł) Ubiór nie dostosowany do pory roku, mogący sugerować ukrycie zranień;
- m) Nadmierna agresja lub zbytnia apatia dziecka.

§ 3

1. Przemoc emocjonalna wyrażana w formie werbalnej agresji i wrogości wobec dziecka:

- a) Zaburzenia mowy;
- b) Dolegliwości psychosomatyczne np. bóle głowy, brzucha, mdłości, wysypka, wymioty;
- c) Moczzenie się, zanieczyszczanie, nie wynikające z powodów zdrowotnych;
- d) Zaburzenia poczucia pewności siebie;
- e) Ospałość, brak koncentracji;
- f) Ustawiczne ssanie palca, silne obgryzanie paznokci;
- g) Wycofanie;
- h) Negatywny wizerunek własnej osoby;
- i) Stany depresyjne;
- j) Zachowania autodestrukcyjne;
- k) Nadmierne podporządkowanie się dorosłym;
- l) Nieuzasadniona, częsta konfabulacja;
- ł) Nieadekwatna do sytuacji obawa przed podjęciem różnych działań;
- m) Lęk przed poniesieniem porażki;
- n) Autoagresja;
- o) Izolacja wobec środowiska rówieśniczego.

§ 4

1. Zaniedbanie jako długotrwałe niezaspakajanie podstawowych potrzeb dziecka zarówno biologicznych jak i psychicznych:

- a) Zagłodzenie;
- b) Zaburzenia rozwoju fizycznego (wzrost, waga poniżej normy);
- c) Zaniedbania w higienie osobistej;
- d) Ubranie nie dostosowane do pory roku i pogody;
- e) Nieleczone zęby;
- f) Słabo i długo gojące się rany;
- g) Zmęczenie, senność, apatia.

§ 5

1. Wykorzystywanie seksualne:

- a) Rozmowy o treści erotycznej;

- b) Ekspozycja anatomii i czynności seksualnych;
- c) Oglądactwo;
- d) Kontakty seksualne (każdy rodzaj);
- e) Prostyytucja dziecięca;
- f) Pornografia dziecięca;
- g) Nadużycia seksualne wobec dzieci powiązane z różnymi formami przemocy.

§ 6

1. Cyberprzemoc jako zachowanie, które przy użyciu nowych technologii komunikacyjnych i informacyjnych, ma na celu skrzywdzenie danej osoby bądź grupy.

- a) Rejestrowanie filmów i robienie zdjęć wbrew czyjejs woli;
- b) Publikowanie cudzych zdjęć i filmów bez zgody;
- c) Rozsyłanie fałszywych informacji, które mają za zadanie skompromitować bądź zawstydić dana osobę;
- d) Nękanie, ośmieszanie, poniżanie czy wręcz prześladowanie za pomocą Internetu lub telefonu komórkowego;
- e) Stosowanie mowy nienawiści wobec konkretnej osoby lub grupy;
- f) Straszenie, szantażowanie, grożenie;
- g) Włamywanie się na cudze konto poczty internetowej, profilu społecznościowego itp.;
- h) Podsywanie się pod inną osobę (kradzież tożsamości internetowej, podsywanie się na przykład pod dziecko itp.);
- i) Pisanie obraźliwych komentarzy na portalach społecznościowych, forach, blogach itp.;
- j) Tworzenie obrażających kogoś treści internetowych.

Rozdział III

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

§ 7

1. Pracownicy przedszkola posiadają wiedzę (są przeszkoleni) i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka nauczyciele przedszkola podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.

3. Pracownik monitoruje sytuację i dobrostan dziecka.
4. Rekrutacja pracowników przedszkola odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji pracowników.
5. Aby w jak największym stopniu zniwelować zagrożenia krzywdzenia dzieci przez pracowników przedszkola rekrutacja osób ubiegających się o przyjęcie do pracy lub podjęcie współpracy z przedszkolem w ramach wolontariatu czy odbywania praktyk przez studentów odbywa się według ustalonych zasad, które obejmą:
 - a) Ocenę przygotowania kandydatów do pracy (dokumenty potwierdzające posiadane wykształcenie);
 - b) Uzyskanie informacji, czy dane kandydata do pracy/wolontariusza/praktykanta są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym z dostępnym ograniczonym;
 - c) Uzyskanie informacji z Centralnego Rejestru Orzeczeń Dyscyplinarnych;
 - d) Uzyskanie od kandydata zaświadczenia o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego.
6. Pracownicy znają i stosują zasady bezpiecznych relacji pracownik–dziecko i dziecko–uczeń ustalone w placówce.
7. W przypadku zmiany przedszkola przez dziecko objęte procedurą „Standardów ochrony małoletnich”, Dyrektor zobowiązany jest do przekazania informacji na temat powziętych informacji i podjętych działań wobec rozpoznawania i reagowania na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci w przypadku danego dziecka.

Rozdział IV

Procedury i zasady interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka ¹

§ 8

1. W przypadku podjęcia przez pracownika przedszkola podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone lub zagrożone jest jego bezpieczeństwo, pracownik ma obowiązek

¹ USTAWA z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, Art. 22c1.2) - Zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji dyrektorowi szkoły. Dyrektor wraz z osobą wyznaczoną jako koordynator realizacji Standardów w następstwie powziętych informacji prowadzi dalsze działania².

§ 9

1. Dyrektor zleca wychowawcy/pedagogowi wezwanie opiekunów dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa, w celu poinformowania ich o podejrzeniu.
2. Na podstawie wszystkich posiadanych informacji Dyrektor wraz z koordynatorem realizacji Standardów oraz pracownikami przedszkola wskazanymi przez dyrektora opracowują **plan pomocy dziecku**³, zawierający wskazania dotyczące:
 - a) Działań podejmowanych przez przedszkole mających na celu zapewnienie dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiednich instytucji;
 - b) Wsparcia oferowanego dziecku przez przedszkole – zwłaszcza pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
 - c) Wskazania placówek świadczących specjalistyczną pomoc dzieciom, jeżeli istnieje taka potrzeba.
3. Plan pomocy dziecku jest przedstawiany rodzicom/opiekunom przez Dyrektora szkoły lub osobę wyznaczoną przez Dyrektora, z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
4. Opiekunowie informowani są o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji):
 - a) Prokuratura/policja;
 - b) Sąd rodzinny wydział nieletnich;
 - c) Ośrodek pomocy społecznej;
 - d) Przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskiej Karty” –

² USTAWA z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, Art. 22c1.7)- Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia;

³ USTAWA z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, Art. 22c2.4) -Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

Pracownicy przedszkola uczestniczą w realizacji procedury „Niebieskiej Karty”, w tym uprawnieni są do samodzielnego jej wszczynania.

5. Po poinformowaniu opiekunów– zgodnie z punktem poprzedzającym – Dyrektor przedszkola:
 - a) Składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji
 - b) Składa wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich,
 - c) Składa wnioski do ośrodka pomocy społecznej
 - d) Przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego grupy diagnostyczno-pomocowej.
6. Dalszy tok postępowania sprawy leży w kompetencjach instytucji wskazanych w Procedurze Niebieskiej Karty Przedszkola w Wierzchowisku⁴.
7. Pracownik, Dyrektor lub osoba odpowiedzialna za realizowanie Standardów ochrony dzieci w przedszkolu zobowiązani są do współpracy z innymi placówkami, instytucjami pomocowymi w zakresie udzielania pomocy dziecku.
8. Z przebiegu interwencji sporządza Protokół. Protokół załącza się do dokumentacji związanej ze Standardami Ochrony Małoletnich⁵.
9. Wszyscy pracownicy przedszkola i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informację z tym

⁴ USTAWA z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, Art. 22c1.3- procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskiej Karty”;

⁵ USTAWA z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, Art. 22c1.8) - Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

§ 10

1. **W przypadku krzywdzenia dziecka przez inne dziecko** przebywające w przedszkolu należy niezwłocznie przerwać wszelkie przejawy przemocy, agresji, w tym fizycznej i psychicznej przez pracownika lub inne osoby będące świadkami incydentu. Ponadto należy:
 - a) Przeprowadzić rozmowę z dzieckiem podejrzewanym o krzywdzenie;
 - b) Przeprowadzić rozmowę z opiekunami dziecka podejrzewanego o krzywdzenie;
 - c) Przeprowadzić rozmowę z dzieckiem poddawany krzywdzeniu;
 - d) Przeprowadzić rozmowę z opiekunami dziecka poddawanemu krzywdzeniu;
 - e) Porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu;
 - f) Dokonać rozeznania sytuacji w środowisku przedszkolnym.
2. Na podstawie wszystkich posiadanych informacji Dyrektor wraz koordynatorem realizacji Standardów ochrony małoletnich oraz pracownikami szkoły wskazanymi przez Dyrektora opracowują **plan pomocy dziecku**⁶, zawierający wskazania dotyczące:
 - a) działań podejmowanych przez szkołę mających na celu zapewnienie dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiednich instytucji;
 - b) wsparcia oferowanego dziecku przez szkołę – zwłaszcza pomocy psychologiczno-pedagogicznej
 - c) wskazania placówek świadczących specjalistyczną pomoc dzieciom, jeżeli istnieje taka potrzeba.
3. Przeprowadza się rozmowę z rodzicami ucznia poddawanemu krzywdzeniu na temat wdrożenia **planu pomocy dziecku**.
4. Nauczyciele i specjaliści pracujący z dziećmi podejmują działania, mające na celu zniwelowanie przejawów agresji i przemocy, a także wszelkich niewłaściwych zachowań

⁶ USTAWA z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, Art. 22c2.4) -Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

dzieci we współpracy z instytucjami, organizacjami udzielającymi pomocy dzieciom i młodzieży, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w poradnię specjalistyczną.

5. W przypadku powtarzających się sytuacji krzywdzenia dziecka, wobec dziecka krzywdzącego Dyrektor we współpracy z wychowawcą, koordynatorem realizacji Standardów, nauczycielami specjalistami (wg. potrzeb), organizuje spotkanie z rodzicami małoletniego-Zespół Wychowawczy (przedstawia ustalone przez ww. zespół możliwości pomocy psychologiczno-pedagogicznej, którą ma zostać objęty małoletni, konsekwencje jego działań, zakres współpracy z rodzicami).

5. Jeżeli Dyrektor, we współpracy z koordynatorem i zespołem nauczycieli i specjalistów, stwierdzi taką konieczność, wówczas powiadamia organy zewnętrzne (instytucje pomocy społecznej, policję, sąd rodzinny) o zaistniałej sytuacji.

6. Opiekunowie dziecka podejrzanego o krzywdzenie informowani są o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji):

- a) Prokuratura/policja;
- b) Sąd rodzinny wydział nieletnich,;
- c) Ośrodek pomocy społecznej;
- d) Przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskiej Karty” – Pracownicy przedszkola uczestniczą w realizacji procedury „Niebieskiej Karty”, w tym uprawnieni są do samodzielnego jej wszczynania.

4. Po poinformowaniu opiekunów– zgodnie z punktem poprzedzającym – Dyrektor:
 - a) Składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji
 - b) Wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich;
 - c) Ośrodka pomocy społecznej;
 - d) Przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego grupy diagnostyczno-pomocowej.

5. Dalszy tok postępowania sprawy leży w kompetencjach instytucji wskazanych w Procedurze Niebieskiej Karty⁷.
6. Z przebiegu interwencji sporządza się protokół. Protokół załącza się do dokumentacji związanej ze Standardami Ochrony Małoletnich.
7. Wszyscy pracownicy przedszkola i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

§ 11

1. W sytuacji podejrzenia krzywdzenia dzieci przez pracownika Przedszkola, osoba która zauważyła, zaobserwowała symptomy krzywdzenia dziecka, bądź dowiedziała się o tym od rodzica/prawnego opiekuna zobowiązana jest niezwłocznie powiadomić o tym dyrektora przedszkola, a w przypadku jego nieobecności, koordynatora realizacji Standardów.
2. Dyrektor rozpoznaje sytuację osobiście lub na jego polecenie osoba odpowiedzialna za realizację Standardów ochrony małoletnich i sporządza notatkę służbową.
3. Dyrektor w obecności koordynatora realizacji Standardów prowadzi rozmowę z pracownikiem podejrzanym o krzywdzenie dziecka. Z rozmowy zostaje sporządzona notatka zawierająca listę osób uczestniczących, przebieg rozmowy, wnioski i postanowienia.
4. Dyrektor lub koordynator realizacji za Standardów rozmawia o zauważonej sytuacji z rodzicami pokrzywdzonego dziecka i sporządza notatkę służbową z tej rozmowy.
5. W przypadku podejrzenia przestępstwa popełnionego na szkodę dziecka Dyrektor:

⁷ USTAWA z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, Art. 22c1.3)- procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”;

- 1) Przeprowadza osobne rozmowy: z pracownikiem szkoły podejrzanym o krzywdzenie dziecka, dzieckiem (w obecności osoby odpowiedzialnej za Standardy ochrony dzieci) i jego rodzicami lub prawnymi opiekunami; czynności te są protokołowane;
- 2) Składa zawiadomienie do prokuratury lub na policję oraz kieruje sprawę do Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli przy Wojewodzie Śląskim, właściwy organ wszczyna postępowanie;
- 3) Do czasu wyjaśnienia sprawy przez odpowiednie organy podejrzaną pracownik po pouczeniu i zobowiązaniu się do wyeliminowania negatywnych zachowań, podlega szczególnemu nadzorowi a jego praca jest monitorowana;

6. Przedszkole wdraża **plan pomocy dziecku**⁸, zawierający wskazania dotyczące:

- a) Działań podejmowanych przez przedszkole mających na celu zapewnienie dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiednich instytucji;
 - b) Wsparcia oferowanego dziecku przez przedszkole – zwłaszcza pomocy psychologiczno-pedagogicznej
 - c) Wskazania placówek świadczących specjalistyczną pomoc dzieciom, jeżeli istnieje taka potrzeba.
8. Plan pomocy dziecku jest przedstawiany rodzicom/opiekunom przez Dyrektora przedszkola lub osobę wyznaczoną przez dyrektora, z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
9. Pracownik, Dyrektor lub koordynator realizacji Standardów ochrony małoletnich w przedszkolu zobowiązani są do współpracy z innymi placówkami, instytucjami pomocowymi w zakresie udzielania pomocy dziecku.

§ 12

1. Z każdego działania podjętego przez pracowników przedszkola na rzecz wsparcia krzywdzonego dziecka tworzona jest (w zależności od sytuacji) dokumentacja w formie:

⁸ USTAWA z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, Art. 22c2.4) -Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

- a) Notatki służbowej;
- b) Protokołu;
- c) Planu działania;
- d) Protokołu ze spotkania z rodzicami.

2. Dokumentacja przechowywana jest u dyrektora w dokumentacji związanej ze Standardami Ochrony Małoletnich⁹.

Rozdział V

Zasady i sposób udostępniania standardów

§ 13

1. W przedszkolu w miejscu widocznym (na korytarzu) dla rodziców/opiekunów oraz na stronie internetowej zamieszczone są informacje na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji (w tym sytuacji zagrożenia przemocą, wykorzystania lub powzięcia podejrzenia lub informacji o krzywdzeniu dziecka) wraz z danymi teled adresowymi.
2. W wymienionych w pkt. 1 miejscach znajdują się także informatory i broszury z podstawowymi informacjami na temat rodzajów przemocy i podstawowych symptomów krzywdzenia dzieci.
3. W miejscu widocznym w przedszkolu znajdują się także broszury, plakaty dostosowane do potrzeb i możliwości poznawczych dzieci zawierające kwestie zgłaszania problemów przez dzieci pracownikom szkoły i/lub innym instytucjom np. informacje o telefonach zaufania.
4. Pracownicy przedszkola podczas wykonywania zadań służbowych zawsze informują dzieci w bezpiecznych warunkach i przyjaznej atmosferze o ich prawach oraz możliwościach uzyskania pomocy w przypadku różnorodnych problemów, również w przypadku doznawania krzywdy.

⁹ USTAWA z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, Art. 22c1.8) - Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

5. Pracownicy przedszkola podejmują działania psychoedukacyjne poprzez organizowanie i przeprowadzanie zajęć dla dzieci w zakresie tematyki związanej z przemocą.
6. Pracownicy przedszkola udostępniają zainteresowanym rodzicom posiadane materiały z zakresu tematyki dotyczącej krzywdzenia dzieci i profilaktyki niepożądanych zachowań¹⁰.

Rozdział VI

Zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie personelu przedszkola, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności¹¹

§ 14

1. Dyrektor wprowadził Zarządzeniem Dyrektora Standardy ochrony małoletnich.
2. W prowadzenie do planu nadzoru pedagogicznego tematyki monitorowania standardów ochrony małoletnich:
 - a) Z zakresu kontroli: przestrzeganie przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej przedszkola lub placówki.
3. Umożliwienie koordynatorowi doskonalenia zawodowego w zakresie kompetencji związanych z funkcją koordynowania standardami ochrony małoletnich w przedszkolu.
4. Szczegółowe zapoznanie koordynatora z kompetencjami i zakresem obowiązków związanymi z odpowiedzialnością za koordynowanie działań związanych z wdrożeniem i realizacją standardów, w tym:

¹⁰ USTAWA z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, Art. 22c1.6)- Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.

¹¹ USTAWA z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, Art. 22c1.5)- Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki lub organizatora do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności

- a) Przeprowadzanie szkoleń;
 - b) Przyjmowanie zgłoszeń;
 - c) Nadzór nad podejmowanymi działaniami;
 - d) Współpraca z rodzicami;
 - e) Współpraca z instytucjami;
 - f) Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i ich rodzicom;
 - g) Merytoryczne wsparcie pracowników;
 - h) Realizacja procedury „Niebieskiej karty”;
 - i) Udział w spotkaniach, zebraniach;
 - j) Ustawiczne doskonalenie zawodowe.
5. Ustalenie sposobu dokumentowania pracy związanej z realizacją Standardów ochrony małych dzieci jako odrębne arkusze, specjalnie sporządzone na tę okoliczność. W tym:
- 1) Kwestionariusz analizy dokumentacji,
 - 2) Arkusz monitoringu realizacji standardów ochrony małych dzieci zawierający ewaluację związanymi z określonymi obszarami:
 - a) Przedszkole ustanowiło i wprowadziło w życie Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem;
 - b) Przedszkole monitoruje, edukuje i angażuje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci;
 - c) W przedszkolu funkcjonują procedury zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka;
 - d) Przedszkole monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony dzieci;
6. Ustalenie przez Dyrektora terminów i tematyki szkoleń.
7. Przeprowadzenie szkoleń pracowników przez koordynatora oraz dyrektora szkoły z następującej tematyki:
- a) Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia dzieci;
 - b) Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia;

- c) Odpowiedzialność prawnej pracowników placówki, zobowiązanych do podejmowania interwencji;
 - d) Procedura „Niebieskiej Karty”.
8. Dostosowanie przez członków zespołów zadaniowych standardów do ich zrozumienia przez osoby małoletnie oraz dzieci z niepełnosprawnościami.
 9. Wprowadzenie do programów wychowawczych edukacji małoletnich na temat ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem.
 10. Opracowanie materiałów edukacyjnych dla małoletnich i dla rodziców w celu ich aktywnego wykorzystywania.
 11. Zaplanowanie monitoringu standardów ochrony małoletnich pod kątem: Przyjęta polityka ochrony małoletnich jest weryfikowana, ze szczególnym uwzględnieniem analizy sytuacji związanych z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich.
 12. Opracowanie narzędzi monitorowania.
 13. Przeprowadzenie monitoringu standardów ochrony małoletnich. Sformułowanie wniosków i rekomendacji.

Rozdział VII

Zasady ochrony danych osobowych dziecka¹²

§ 15

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach zgodnych z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27.04.2016.
2. Przedszkole w Wierzchowisku posiada określone Zasady Bezpieczeństwa Przetwarzania Danych Osobowych, które regulują sposób zabezpieczania oraz warunki udostępniania i przetwarzania danych osobowych dziecka.

¹² USTAWA z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, Art. 22c2.3) - Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

3. Każdy pracownik przedszkola ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.

§ 16

1. Dane osobowe dziecka są udostępniane jedynie za zgodą dyrektora przedszkola wyłącznie osobom uprawnionym i podmiotom na podstawie odrębnych przepisów.
2. Pracownik przedszkola jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych i udostępniania tych danych dla potrzeb Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego w trybie ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Rozdział VIII

Zasady ochrony informacji o dziecku i jego wizerunku

§ 17

1. Pracownik przedszkola nie ma prawa udostępniać przedstawicielom mediów informacji o dziecku ani o jego rodzinie czy sytuacji życiowej.
2. Pracownik przedszkola nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego opiekunów. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik szkoły jest przeświadczony, iż jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.
3. W sytuacjach wyjątkowych dyrektor lub wyznaczony przez niego pracownik może wypowiedzieć się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego opiekunów – po wyrażeniu pisemnej zgody przez opiekuna dziecka.
4. Podanie danych kontaktowych opiekuna dziecka przedstawicielowi mediów dopuszczalne jest jedynie w sytuacji jego wiedzy i zgody.
5. Pracownikowi szkoły nie wolno umożliwiać pracownikowi mediów utrwalenia wizerunku dziecka (filmowanie, robienie zdjęć, nagrywanie głosu dziecka) na terenie szkoły bez pisemnej zgody jego opiekuna.

Rozdział IX

Zasady ochrony dostępu do Internetu¹³

§ 18

1. Na terenie przedszkola dzieci nie mają możliwości samodzielnego i swobodnego dostępu do Internetu.
2. Na terenie przedszkola dostęp dziecka do Internetu możliwy jest pod nadzorem nauczyciela na zajęciach z wykorzystaniem zasobów multimedialnych (tablet, komputer, ekran multimedialny, tablica multimedialna).
3. Nauczyciel zobowiązany jest informować dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu oraz czuwać nad ich bezpieczeństwem podczas korzystania z Internetu.
4. W przypadku podejrzenia skrzywdzenia dziecka z wykorzystaniem nowoczesnych technologii (korzystanie przez dziecko ze stron zawierających niebezpieczne treści, upublicznianie wizerunku dziecka w sposób krzywdzący lub ośmieszający go – cyberprzemoc) podejmuje się stosowne działania, zgodnie z zasadami korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu oraz procedurą ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi.

Rozdział X

Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi oraz utrwalonymi w innej formie

§ 19

1. Ujawnienie przypadku pojawienia się szkodliwych treści w przedszkolu. Informacja o kontakcie dzieci ze szkodliwymi treściami może dotrzeć z różnych źródeł: od samych dzieci, ich rodziców lub innych nauczycieli.
2. Wstępne ustalenie okoliczności zdarzenia.

¹³ USTAWA z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, Art. 22c2.2) - Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

3. Poinformowanie o fakcie rozpowszechniania szkodliwych treści wychowawcy grupy, pedagoga/psychologa i dyrektora.
4. Zabezpieczenie dowodów. Zebranie informacji na temat szkodliwych treści, miejsca ich wystąpienia oraz ewentualnych sprawców. Wydrukowanie i zapisanie w formie zrzutów ekranu wszystkich dowodów rozpowszechniania niewskazanych obrazów w sieci; zachowanie SMS-ów. Jeśli treści są nielegalne, nieodpowiednio zabezpieczone lub niezgodne z regulaminem danej strony – kontakt z administratorem strony.
5. Ustalenie okoliczności zdarzenia: identyfikacja sprawcy zdarzenia (osoby, która rozpowszechniała szkodliwe treści), ustalenie, kim są świadkowie zdarzenia.
6. Klasyfikacja szkodliwych treści: pornograficzne, promujące nienawiść, rasizm, ksenofobię, przemoc, promujące zachowania antyspołeczne lub autodestrukcyjne.
7. Współpraca z nauczycielem zarządzającym dostępem do sieci w przedszkolu. Pomoc w zabezpieczeniu dowodów, konfiguracji zabezpieczeń sieci blokujących dostęp do szkodliwych materiałów.
8. Powiadomienie rodziców dziecka o wydarzeniu i zapoznanie, w miarę możliwości, z materiałem dowodowym. Poinformowanie rodziców o działaniach podjętych przez przedszkole i podjęcie współpracy z rodzicami w celu rozwiązania problemu.
9. Wsparcie informacyjne dotyczące możliwych działań wobec szkodliwych treści, zabezpieczania dowodów.

Rozdział XI

Zasady bezpiecznych relacji personel placówki – dziecko¹⁴

§ 20

1. Przestrzeganie tych zasad dotyczy wszystkich pracowników przedszkola oraz stażystów, praktykantów i wolontariuszy.

¹⁴ USTAWA z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, Art. 22c1.1)- Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem placówki lub organizatora, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich;

2. Pracownicy przedszkola dbają o bezpieczeństwo i komfort psychiczny dziecka.
3. Informacje o dziecku podawane są jedynie osobom upoważnionym.

§ 21

1. W obszarach kontaktu fizycznego, poza spontanicznym przytuleniem się dziecka do dorosłego, dotykiem spontanicznym w trakcie zajęć, czynności niezbędnych w procesie edukacji i procesu wychowania oraz w sytuacji ratowania życia czy zdrowia, kontakt fizyczny z dzieckiem nie jest dozwolony.

2. Niedopuszczalne jest:

- a) Stosowanie skracania dystansu, nieuzasadnionego dotyku, przemocy fizycznej;
- b) Erotyzacja relacji czy podejmowanie czynności związanych ze sferą seksualną.

3. Zakładamy, że dzieci przebywające w przedszkolu są samodzielne w zakresie czynności higienicznych i pielęgnacyjnych.

4. W sytuacjach wyjątkowych udzielanie pomocy w tym zakresie, może odbywać się wyłącznie z zadbanie o granice dziecka i jego potrzebę intymności.

§ 22

1. Podczas rozmowy z dzieckiem nie wolno stosować komunikatów złośliwych, wulgarnych, agresywnych, itp.

2. Komunikacja z dzieckiem nie może wzbudzać w nim poczucia winy, zagrożenia, obniżać poczucia własnej wartości, upokarzać, naruszać granic dziecka.

3. Podczas dyscyplinowania dziecka rozumianego jako stawianie granic, motywowanie do wykonywania zadań czy zmiany zachowania niepożądanego niedopuszczalne jest:

- a) Upokarzanie, poniżanie;
- b) Fizyczne zachowanie agresywne, w tym izolowanie, uniemożliwianie realizacji potrzeb fizjologicznych;
- c) Wykorzystywanie przewagi psychicznej.

4. Stosunek pracowników przedszkola do dziecka cechuje: życzliwość, wyrozumiałość, cierpliwość. Pracowników obowiązuje obiektywizm, bezinteresowność i szacunek w traktowaniu każdego dziecka bez względu na okoliczności.

§ 23

1. Podczas pobytu w przedszkolu należy zadbać o zwracanie uwagi na wszystkie dzieci w równym stopniu, równe traktowanie w zakresie przywilejów, dawania zadań lub zwalniania z nich.

Rozdział XII

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi w szczególności zachowania niedozwolone¹⁵

§ 24

1. Naczelną zasadą relacji między małoletnimi jest działanie z szacunkiem, przy uwzględnianiu godności i potrzeb wszystkich małoletnich. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec innego małoletniego w jakiegokolwiek formie.
2. Dzieci powinny powstrzymywać się od używania przemocy, znęcania się nad dziećmi słabszymi, używania wulgarnego, obraźliwego języka.
3. Dzieciom nie wolno wzajemnie się zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać.
4. Dzieci powinny szanować prawo innych dzieci do prywatności.
5. Dzieciom nie wolno zachowywać się wobec innych dzieci/wychowanków w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag oraz wykorzystywanie wobec innych dzieci/wychowanków przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

¹⁵ USTAWA z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, Art. 22c2.1)- Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone.

6. Małoletni, który czuje się pokrzywdzony przez innych małoletnich, zgłasza ten fakt każdemu pracownikowi przedszkola lub koordynatorowi realizacji Standardów.

Rozdział XII

Monitoring stosowania Standardów¹⁶

§ 25

1. Dyrektor wyznacza osobę odpowiedzialną za Standardy ochrony małoletnich w przedszkolu - p. Katarzynę Kupczak- Rowicką.
2. Osoba, o której mowa w punkcie poprzedzającym, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Standardów, za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów oraz za proponowanie zmian w Standardach.
3. Osoba, o której mowa w pkt. 1 niniejszego paragrafu, w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami przeprowadza ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów wśród pracowników szkoły, raz na dwa lata Wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować.¹⁷
4. W ankiecie pracownicy szkoły mogą proponować zmiany Standardów oraz wskazywać naruszenia Standardów w placówce.
5. Rodzice mogą zgłaszać uwagi, co do treści Standardów oraz ich realizacji bezpośrednio pracownikowi lub Dyrektorowi, lub pośrednio wypełniając ankietę ewaluacyjną. Pracownik, któremu zgłoszono uwagi dotyczące Standardów przekazuje je osobie monitorującej realizację Standardów lub Dyrektorowi.

¹⁶ USTAWA z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, Art. 22c1.4)- Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

¹⁷ USTAWA z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, Art. 22c6– . Podmioty, o których mowa w art. 22b oraz w ust. 3, mają obowiązek co najmniej raz na dwa lata dokonywać oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować.

lata dokonywać oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować.

6. Osoba, o której mowa w pkt. 1 niniejszego paragrafu, dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników placówki i rodziców ankiet. Na podstawie opracowanych wyników ankiet oraz informacji o zgłoszeniach od rodziców sporządza raport z monitoringu, który następnie przekazuje dyrektorowi.
7. Dyrektor wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom przedszkola nowe brzmienie Standardów Ochrony Dzieci.

Rozdział XIII

Przepisy końcowe

§ 26

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie Standardów następuje poprzez odczytanie jej na posiedzeniu Rady Pedagogicznej, zawieszenie na tablicy ogłoszeń oraz zamieszczeniu na stronie internetowej placówki. Dzieci zostają zapoznane ze Standardami ochrony przed krzywdzeniem przez wychowawcę. Rodzice są zapoznawani ze standardami przez wychowawcę grupy podczas zebrania z rodzicami oraz przekazaniu informacji o zamieszczeniu Standardów na stronie internetowej i wywieszeniu w widocznym miejscu w placówce, również w wersji skróconej dla dzieci (co jest odnotowane w protokole z zebrania).